

Geschiedenisproefwerk groep 7 Hoofdstuk 1 Nieuwe ideeën

Nieuwe ideeën (1500-1600)

Humanisme

Het humanisme is de tijd van nieuwe ideeën. In de middeleeuwen gehoorzaamden de gelovigen de geestelijken zonder zelf na te denken. Erasmus vond dat er iets moest veranderen.

Hij vond dat het menselijk (humaan) was om zelf na te denken en beslissingen te nemen.

Renaissance

De kunstenaars gingen ook anders denken. Zij maakten weer kunst als in de tijd van de Grieken en de Romeinen. Renaissance betekent herleving.

Reformatie of hervorming

Rond 1500 konden de mensen de bijbel niet zelf lezen. Deze was namelijk geschreven in het Latijn. De priesters maakten hier gebruik van door aflaten te verkopen. Dit zijn brieven die ervoor zorgden dat je na je dood niet meer gestraft werd. Zij vertelden de mensen dat dit in de bijbel stond. De kerk werd hierdoor steeds rijker.

Luther was een geleerde die zich hier tegen verzette. Hij vond het allemaal onzin en vertelde dat ook tegen iedereen. Zijn protest was het begin van de hervorming. Zijn volgelingen heten: Lutheranen.

Luther

Ook Calvijn protesteerde tegen de kerk. Zijn volgelingen heten: Calvinisten. De Lutheranen en Calvinisten vormden hun eigen kerken. Zij werden protestanten genoemd (omdat zij het eens waren met de protesten tegen de katholieke kerk).

Ontdekkingsreizen

In 1486 probeerde Bartholomeus Diaz naar Indië te varen door om Afrika heen te gaan. Hij kwam in een storm terecht en keerde terug naar Spanje. In 1497 probeerde Vasco Da Gama hetzelfde. Ditmaal met meer succes. In 1492 wilde ook Columbus naar Indië. Hij wist zeker dat de aarde rond was, dus probeerde hij het via het westen. Hij belandde in Amerika. Columbus dacht echter dat hij in Indië zat. De inwoners noemde hij daarom ook Indianen.

Columbus

Op 18 mei 1596 vertrok Willem Barentsz op reis naar het verre Oosten. De Hollanders wilden daar kruiden en specerijen kopen. Zij gingen via het noorden. Bij Nova Zembla kwamen ze vast te zitten in het ijs. Ze bouwden een hut: Het Behouden Huys. Ze keerden terug naar Nederland en hadden hele stukken van Noord-Europa in kaart gebracht. Nederland heeft ook nog veel geld verdiend aan de walvisvangst.

het behouden huys op Nova Zembla

Europese landen stichtten overal ter wereld koloniën. Zij waren dan in dat land de baas.

Bron: Wijzer door de tijd uitgegeven door Wolters Noordhoff (alleen voor gebruik lln. De Kleine Beer)

Als je de samenvatting en je werkboek goed hebt geleerd, kan je proberen om de oefenvragen te maken. Let op: dit zijn niet de proefwerkvragen!

Oefenvragen

1. Wat is het Humanisme?
2. Noem 2 veranderingen die zijn ontstaan door het Humanisme en de Renaissance.
3. Wat is een aflaat?
4. Waarom protesteerde Luther tegen de Rooms-Katholieke kerk?
5. Waar wilde Willem Barentsz heen en via welke weg?
6. Welke problemen kwamen zij tegen?
7. Beschrijf kort de reizen van Bartholomeus Diaz en van Columbus.
8. Wat zijn koloniën?

Veel succes!